

Erik Thornström, 08-677 27 08

Klimat- och näringslivsdepartementet

103 33 Stockholm

E-post: kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av Energimarknadsinspektionens rapport Genomförande av artikel 27 i Energieffektiviserings- direktivet i svensk rätt

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

- Energiföretagen bejaktar principen om energieffektivitet-först och tillstyrker i stort de föreslagna genomförandereglerna gällande artikel 27 i direktivet om energieffektivitet.
- Vi vill framhålla att det är angeläget att begränsa tillkommande reglering till vad som är nödvändigt enligt direktivet så att tillkommande administrativa kostnader kan begränsas.
- Vi vill påtala att det är angeläget att det sker en samordning av reglerna om energieffektivitet-först som följer mer generellt av artikel 3 i direktivet om energieffektivitet som inte behandlas närmare i denna rapport.
- Energiföretagen anser att det föreslagna ikraftträdandet till den 11 oktober 2025 bör senareläggas så att det finns rimlig tid för myndigheten att ta fram föreskrifter och för branschen att hinna anpassa sig till det nya regelverket. Ikraftträdandet bör av dessa skäl inte ske tidigare än den 1 januari 2026.

Inledning

Energiföretagen Sverige vill inledningsvis framhålla att vi bejaktar principen om energieffektivitet-först. Det är centralt att energieffektivitet-först-principen utgår från en systemsyn som balanserar de olika övergripande energi- och klimatpolitiska målsättningarna. Energiföretagen anser därför att en utgångspunkt behöver tas i en energisystemsyn som förenar de övergripande målsättningarna om försörjningstrygghet, konkurrenskraft och hållbarhet. Fokus måste också vara på att som principen definieras i förordning (EU) 2018/1999 utgå från alternativa kostnadseffektiva energieffektivitetsåtgärder. Det är också angeläget att begränsa tillkommande administrativa bördor i tillämpningen av principen.

Tillsynsmyndigheten ska tillämpa principen om energieffektivitet först (artikel 27.1)

Energiföretagen anser att det i stället för att ändra Energimarknadsinspektionens instruktion bör övervägas om det är tillräckligt att reglera att energieffektivitet-först -principen införs genom föreslagna ändringar i ellagen respektive förordningen (2022:585) om elnätsverksamhet och de nya tillsynsuppgifter som följer av dessa bestämmelser. Detta i syfte att begränsa de tillkommande genomförandereglererna till vad som är nödvändigt enligt direktivet.

Tillämpning av principen om energieffektivitet först i samband med beslut om nätplanering och nätutveckling samt investeringsbeslut (artikel 27.2)

Energiföretagen tillstyrker att det införs en bestämmelse i ellagen som anger att nätföretag ska tillämpa principen om energieffektivitet först så som den definieras i artikel 2.18 i förordning (EU) 2018/1999 i samband med sina beslut om nätplanering, nätutveckling och investeringar som beloppsmässigt överstiger ett värde av 100 000 000 euro.

Energiföretagen tillstyrker även att ett tillägg görs i förordningen om elnätsverksamhet om att den nätutvecklingsplan som distributionsnätsföretag tar fram även ska innehålla en redogörelse dels för hur principen om energieffektivitet först har tillämpats vid beslut om nätplanering, nätutveckling och investeringar, dels för de kostnadsnyttoanalyser som har gjorts i samband med dessa beslut.

Det är även rimligt att en bestämmelse införs i förordningen om elnätsverksamhet som tydliggör nätföretagens skyldighet att bedöma alternativ i kostnads-nyttoanalysen och att beakta de fördelar i vidare bemärkelse av energieffektivitetslösningar, flexibilitet på efterfrågesidan och investeringar i tillgångar som bidrar till att begränsa klimatförändringarna. I utgångspunkten anser vi att en stor del av nätinvesteringarna i dag handlar om att möjliggöra elektrifieringen i industri- och transportsektorerna och att de därmed bidrar till det övergripande klimatpolitiska målsättningarna. Vi anser därför att det behöver tillämpas ett övergripande helhetsperspektiv på hur nätinvesteringarna bidrar till att uppfylla målsättningarna om ökad energieffektivitet ur ett systemperspektiv och inte endast den enskilda investeringen i sig. Vi vill också framföra att det är önskvärt med exempel och vägledning kring hur energieffektivitet-först ska tillämpas i praktiken då EU-definitionen är så pass övergripande till sin karaktär.

Ei noterar i sin rapport att det i direktivets artikel 3.2 anges att tröskelvärdet om 100 000 000 euro kan komma att sänkas i framtiden och att föreslagna bestämmelser i ellagen respektive naturgaslagen i så fall då behöver justeras. Energiföretagen vill redan nu poängtera att om tröskelvärdet sänks betydligt, kan det medföra en väsentlig skillnad i antalet projekt som berörs av bestämmelsen. För att hålla den administrativa bördan kopplat till frågan om energieffektivitet först på en rimlig nivå, kan då bestämmelserna och dess innebörd för

elnätsföretagen behöva ses över i grunden för att finna en optimal implementering i en svensk kontext.

Kvantifiering av nätförluster och förbättrad energieffektivitet (artikel 27.3)

Energiföretagen tillstyrker att det införs bestämmelser i ellagen som anger att elnätsföretag ska analysera möjliga åtgärder för förbättrad energieffektivitet i sin nätverksamhet och ska rapportera de åtgärder som företaget vidtar för förbättrad energieffektivitet i nätverksamheten samt de energibesparingar som väntas till följd av åtgärderna. Det är i utgångspunkten rimligt att kvantifiera nätförlusterna och arbeta för att minska dessa. Detta är något som följs upp och arbetas med redan idag i branschen. Vi vill dock påtala att kraven i nätregleringen i dag driver på för att nyttja nätet i så hög grad som möjligt, vilket ger högre nätförluster. Denna målkonflikt behöver beaktas i arbetet med närmare föreskrifter.

Vi tillstyrker att Energimarknadsinspektionen föreslås bemyndigas att meddela närmare föreskrifter om åtgärderna och rapporteringen. Vi vill dock betona vikten av att reglerna införs på ett sätt som håller nere de tillkommande administrativa kostnaderna så långt som möjligt och i samråd med branschen.

Vi vill dock påtala att vad gäller de refererade nätförlusterna under 2022 (s. 91) är kostnaderna för nätförluster inte representativa för detta år då det var särskilt höga elpriser detta år som följd av energikrisen. Data från en längre tidsserie av år behöver i stället användas för att kvantifiera kostnaderna för nätförluster över tid. Det är angeläget att kostnadseffektiviteten i energieffektiviseringsåtgärder bygger på relevanta beräkningsunderlag.

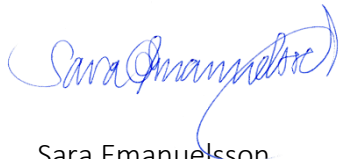
Det är angeläget att samordna genomförandereglererna för energieffektivitet-först

Det är angeläget att det sker en samordning av reglerna om energieffektivitet-först som följer mer generellt av artikel 3 i direktivet om energieffektivitet. Energimyndigheten har i sin rapport med författningsförslag (*Underlag för genomförande av delar av de omarbetade EU-direktiven om energieffektivitet, byggnaders energiprestanda och förnybar energi*) i höstas lämnat relativt omfattande förslag till lag- och förordningsändringar för att genomföra övriga regler som avser principen om energieffektivitet-först. Denna rapport har dock ännu inte remitterats. Vi vill i detta sammanhang framhålla att det är angeläget att begränsa tillkommande reglering till vad som är nödvändigt enligt direktivet så att tillkommande administrativa kostnader kan begränsas. Exempelvis bör det övervägas om inte reglerna i miljöbalken (1998:808) om att alla verksamhetsutövare ska hushålla med energi kan anses vara en mer generell tillämpning av principen om energieffektivitet-först, vilket kan begränsa behovet av ny särreglering.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Energiföretagen anser att det föreslagna ikraftträdandet till den 11 oktober 2025 bör senareläggas så att det finns rimlig tid för myndigheten att ta fram föreskrifter

och för branschen att hinna anpassa sig till det nya regelverket. Ikraftträdandet bör av dessa skäl inte ske tidigare än 1 januari 2026.

Sara Emanuelsson

Enhetschef Politik och samhälle

Erik Thornström

Ansvarig skatter, styrmedel,
energianvändning och resurseffektivitet